

The Human Rights Advisory Panel

UNMIK Administrative HQ, Building D, 10000 Pristina, Kosovo

ODLUKA

Datum usvajanja: 22. maj 2009. godine

Predmet br. 38/08

Petko MILOGORIĆ

protiv

UNMIK-a

Savetodavna komisija za ljudska prava, na svom zasedanju 22. maja 2008. godine, u prisustvu sledećih članova:

Gdina Mareka NOVICKOG, predsedavajućeg
Gdina Pola LEMENSA
Gđe Snežane BOTUŠAROVE

Gdina Džona Dž. RAJANA, izvršnog službenika

Nakon što je razmotrila iznad pomenutu pritužbu, podnetu shodno članu 1.2 Uredbe UNMIK br. 2006/12 od 23. marta 2006. godine o osnivanju Savetodavne komisije za ljudska prava,

Nakon većanja, odlučila je sledeće:

I. ČINJENICE

1. Prema navodima podnosioca pritužbe, on je bio vlasnik nepokretnosti i zemljišta u području "Krivoglava", odmah do lokalnog puta Mitrovica - Peć. Tu je živeo sa svojom porodicom više od 40 godina, sve do izbijanja sukoba na Kosovu. On navodi da je, zajedno sa svojom porodicom, 15. juna 1999. godine otišao u centralnu Srbiju i da je kuću ostavio zaključanu i potpuno opremljenu. Podnosioca pritužbe su, u drugoj polovini 1999. godine, njegove komšije obavestile da mu je imovina uništena i opljačkana.

2. Podnosilac pritužbe je 13. decembra 2004. godine podneo tužbu Optinskom sudu u Peći protiv Opštine Peć i Privremenih institucija samouprave (PISU) u kojoj traži naknadu za štetu pričinjenu njegovoj imovini.

3. Prema navodima u toj tužbi, kuća podnosioca pritužbe je uništena nakon dolaska KFOR-a i UNMIK-a u region Peći, a podnosilac pritužbe je o uništenju svoje imovine saznao krajem 2001. godine. Podnosilac pritužbe tvrdi da je pretrpeo štetu u iznosu od 197.145 evra.

4. Kako tvrdi podnosilac pritužbe, od podnošenja tužbe 2004. godine, Opštinski sud ga nije kontaktirao niti je ikad bilo zakazano ročište.

5. Podnosilac pritužbe je dostavio kopiju pisma koje je 26. avgusta 2004. godine direktor Odeljenja pravde UNMIK-a (DOJ) poslao svim predsednicima opštinskih i okružnih sudova i predsedniku Vrhovnog suda Kosova u vezi sa tužbenim zahtevima za naknadu štete učinjene na imovini nakon dolaska snaga NATO na Kosovo 1999. U tom pismu, direktor DOJ je pomenuo da je "više od 14 000" takvih zahteva podneseno od strane Srba. On je ukazao na "probleme koji će sudovi imati zbog toliko ogromnog priliva tužbi", i zatražio da "nijedan [takav] slučaj ne bude zakazan za pretres sve dok zajednički ne odlučimo kako da na najbolji način sprovedemo procesuiranje ovih predmeta."

6. Podnosilac pritužbe je 13. juna 2008. uputio hitan zahtev predsedniku Opštinskog suda za pokretanje sudskog postupka. Kako podnosilac pritužbe navodi, on nije primio nikakav zvaničan odgovor na ovaj zahtev.

II. PRITUŽBE

7. Podnosilac pritužbe tvrdi da je Opštinski sud u Peći odlagao postupak vezan za njegov zahtev za odštetu zbog uništene imovine i da taj postupak nije završen u razumnom roku (član 6.1 i član 13 Evropske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP)). On se osim toga žali da je odbijanjem Opštinskog suda u Peći da odlučuje po njegovoj tužbi za odštetu prekršeno njegovo pravo na imovinu (član 1 Protokola br. 1 EKLJP). On navodi i povredu svog prava na privatni i porodični život, s obzirom da mu je onemogućen povratak kući (član 8 EKLJP).

III. POSTUPAK PRED KOMISIJOM

8. Pritužba je podneta 18. septembra 2008. godine i evidentirana tog istog dana. Gdina Milogorića zastupa gđa Jasmina Zupanjac iz Danskog saveta za izbeglice.

9. Komisija je predmet prosledila specijalnom predstavniku generalnog sekretara (SPGS) 23. oktobra 2008. godine i od njega zatražila da u ime UNMIK-a iznese komentar o prihvatljivosti i meritumu (suštini) pritužbe shodno Pravilu 30.1(b) Poslovnika Komisije. SPGS je komentare dostavio u pismu koje je primljeno 13. novembra 2008, u kojem je on ukazao da mu nije pruženo dovoljno informacija.

10. Komisija je predmet ponovo prosledila 2. decembra 2008. i dostavila kopiju kompletne pritužbe. SPGS je odgovorio pismom od 18. decembra 2008.

IV. ZAKON

11. Pre nego što počne sa razmatranjem suštine predmeta, Komisija mora da odluči da li da prihvati predmet, uzimajući u obzir kriterijume prihvatljivosti utvrđene u članovima 1, 2 i 3 iznat pomenute Uredbe UNMIK br. 2006/12.

12. U svom komentaru, SPGS navodi da je "slučaj *prima facie* (na prvi pogled) neprihvatljiv" na osnovu toga što nisu iscrpeni svi pravni lekovi. On iznosi da su sudovi na Kosovu od novembra 2005. godine počeli procesuiranje tužbenih zahteva kao što je zahtev podnosioca pritužbe u vezi sa štetom učinjenom na imovini nakon ulaska KFOR- a i UNMIK- a na Kosovo. SPGS napominje da je "28. septembra 2008, sudovima naloženo da nastave da preostale tužbene zahteve rešavaju brzo".

13. Član 3.1 Uredbe predviđa da Komisija može da razmatra određeni slučaj tek nakon što utvrdi da su sva ostala sredstva za ispitivanje navodnih prekršaja iskorišćena.

14. Komisija napominje da uslov iscrpenosti pravnih lekova podrazumeva da se nadležnim organima, naime sudovima, pruži mogućnost da otklone navodni prekršaj. Međutim, od podnosioca pritužbi se jedino traži da iscrpu one pravne lekove koji su delotvorni i raspoloživi u teoriji i praksi (videti, između ostalog, Evropski sud za ljudska prava (ESLJP), Vernillo protiv Francuske, 20. februar 1991, Publikacije Suda (*Publications of the Court*), Serija A, br. 198, str. 12, st. 27; ESLJP, 27. jul 1999, Selmouni protiv Francuske [GC], br. 25803/99, st. 76, *EKLJP*, 1999-V).

15. Komisija smatra da se primedba zasnovana na neiscrpenosti pravnih lekova ne može posmatrati uopšteno, već u konkretnom kontekstu svake pojedinačne prituže iz mnoštva raznovrsnih. U tom kontekstu će Komisija i ispitivati da li se kod određenih pritužaba pojavljuju druge primedbe na njihovu prihvatljivost.

Navodna povreda članova 6.1 i 13 EKLJP

16. Komisija smatra da u delu u kojem se podnosilac pritužbe poziva na povredu članova 6.1 i 13 EKLJP, on zapravo iznosi dve pritužbe (uporediti sa ESLJP, odluka o prihvatljivosti, 30. maj 2000, Aćimović protiv Hrvatske, br. 48776/99; ESLJP, odluka o prihvatljivosti, 11. jul 2000, Kutić protiv Hrvatske, br. 48778/99). S jedne strane, on se žali na činjenicu da zbog odlaganja postupka u Opštinskom sudu nije mogao da dobije rešenje tužbenog zahteva u vezi sa oštećenom imovinom. Komisija smatra da ova pritužba može da pokrene pitanje njegovog prava na pristup sudu na osnovu člana 6.1 EKLJP i njegovog prava na delotvoran pravni lek na osnovu člana 13 ESLJP, a u vezi s članom 1 Protokola br. 1. S druge strane, on se žali na dužinu trajanja postupka pred Opštinskim sudom, s obzirom na činjenicu da je postupak pokrenut 13. decembra 2004, a da njegova tužba od tada nije razmatrana. Ova pritužba može da pokrene pitanje njegovog prava na sudsko rešenje u razumnom roku, u smislu člana 6.1 EKLJP.

17. Komisija primećuje da SPGS u svojim komentarima nije ukazao ni na jedan konkretan pravni lek koji je podnosiocu pritužbe bio na raspolaganju kad je reč o odlaganju ili trajanju postupka. Sa svoje strane, Komisija ne vidi nijedan takav lek. Činjenica da je 28. septembra 2008. godine sudovima naloženo da nastave procesuiranje tužbenih zahteva među kojima je i zahtev podnosioca pritužbe nije relevantna sa tačke gledišta pravnih lekova koje podnosilac zahteva mora da iskoristi. Stoga, Komisija zaključuje da pritužba ne može da bude odbačena zbog neiscrpenosti pravnih lekova u smislu člana 3.1 Uredbe UNMIK br. 2006/12.

18. Komisija smatra da pritužbe na osnovu članova 6.1 i 13 EKLJP pokreću ozbiljna činjenična i pravna pitanja, čije bi rešenje trebalo da zavisi od ispitivanja merituma. Komisija zaključuje da, prema tome, ova pritužba nije očigledno neosnovana u smislu člana 3.3 Uredbe UNMIK br. 2006/12.

Navodna povreda člana 1 Protokola br. 1

19. Podnosilac pritužbe se žali na povredu njegovog prava na imovinu (član 1 Protokol br.1), usled odbijanja Opštinskog suda u Peći da odlučuje po njegovoj tužbi za naknadu štete.

20. Komisija konstatuje da je postupak u vezi sa tužbom podnosioca pritužbe još uvek u toku pred Opštinskim sudom. Iz toga sledi da je ovaj deo pritužbe preuranjen i da mora da bude odbijen zbog neiscrpenosti pravnih lekova, u skladu sa članom 3.1 Uredbe UNMIK br. 2006/12 (uporediti sa ESLJP, odluka o prihvatljivosti, 30. maj 2000, Aćimović protiv Hrvatske, br. 48776/99).

Navodna povreda člana 8 EKLJP

21. Podnosilac pritužbe se žali na povredu njegovog prava na porodični i privatni život (član 8 EKLJP), s obzirom na činjenicu da je, od kad je izbegao zbog konflikta na Kosovu 1999, sprečen da se vrati u svoj dom.

22. Komisija konstatuje da je njegova imovina, uključujući kuću na Kosovu u kojoj je živeo sa svojom porodicom, uništena negde između 1999. i 2001. godine.

23. Prema članu 2 Uredbe UNMIK br. 2006/12, Komisija ima nadležnost samo za one "pritužbe koje se odnose na navodne povrede ljudskih prava koje su se desile nakon 23. aprila 2005. godine ili koje proizilaze iz činjenica koje su nastale pre ovog datuma a da te činjenice dovode do nastavljanja kršenja ljudskih prava". Uništavanje imovine je trenutni čin, koji ne dovodi do kontinuiranog kršenja prava.

24. Ova pritužba je, dakle, izvan vremenske nadležnosti Komisije (*ratione temporis*).

IZ OVIH RAZLOGA,

Komisija, jednoglasno,

- PROGLAŠAVA PRITUŽBU PRIHVATLJIVOM U DELU KOJI SE ODNOSI NA PRAVO NA PRISTUP SUDU I PRAVO NA DELOTVORAN PRAVNI LEK (ČLANOVI 6.1 I 13 EKLJP) I PRAVO NA SUDSKO REŠENJE U RAZUMNOM ROKU (ČLAN 6.1 EKLJP);

- PROGLAŠAVA NEPRIHVATLJIVIM OSTATAK PRITUŽBE.

Džon Dž. RAJAN
izvršni službenik

Marek NOVICKI
predsedavajući